N° 85. 1860.

P. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 17 Julij.

De courant verschijnt desdingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is *f* 3, franco per post *f* 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS;
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels *f* 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters wordeu berekend naar de plaats die zij innemen.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

Editie, van maandag, avond 8 ure.

Aankondigingen
VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Burgemeester en wethouders van **Nieuw- en Sint-Joosland** zijn voornemens, op dingsdag den 31 Julij e.k., in de gemeentekamer aldaar, des middags ten één ure, aan te besteden:

Het bouwen van een geheel nieuw Schoollokaal en het inrigten van het nu bestaande tot Gemeentekamer.

Het bestek en de voorwaarden zullen, van *donderdag* den 19 Julij e. k., voor een ieder ter inzage liggen in de gemeentekamer.

De aanwijzing in loco zal geschieden op woensdag den 25 julij e. k., des avonds ten 7½ ure.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
J. W. M. SCHORER.
De secretaris,
D. J. VAN DER HORST SERLÉ Jr.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 16 Julij.

De spoorwegwet is heden door de tweede kamer der staten generaal in behandeling genomen. Van de zeven leden die het woord voerden waren de heeren van der Veen, Lycklama à Nyeholt en Nolthenius gunstig voor het ontwerp gestemd. De heeren Gevers Deynoot, van Zuylen van Nyevelt en van Bosse verklaarden er zich tegen; terwijl de heer Storm van 's Gravesande zijn stem afhankelijk stelde van de wijze waarop zijne bezwaren al of niet zouden worden uit den weg geruimd. De minister van binnenlandsche zaken heeft het ontwerp verdedigd. *Morgen is de minister van financien het* eerst aan het woord.

Door den generaal-majoor Scharter, bevelhebber der vijfde militaire afdeeling, is heden voormiddag inspectie gehouden over het alhier in garnizoen zijnde bataillon van het 2de regement infanterie.

Bij de kamer van koophandel en fabrieken alhier ligt ter inzage voor belanghebbenden een gedrukte opgaaf betreffende den handel en de scheepvaart van Groot-Brittanje en Ierland gedurende de maand en de vijf *maanden, geeindigd* 31 meij jl.

Heden middag viel een knaapje, digt bij de ligplaats der stoombooten *spelende, in het water. De gezagvoerder van de* stoomboot Stad Middelburg no. 1, W. Cornelissen, het hulpgeroep vernemende begaf zich onmiddelijk te water en had het geluk het kind te redden.

Zaturdag is op de marinewerf te Vlissingen, de kiel gelegd voor een schroefstoomschip der 2e klasse hetwelk genaamd zal worden Curaçao.

Uit Goes wordt ons bij wijze *van gerucht medegedeeld*, dat de [illegible] week van augustus in den Wilhelminapolder te[illegible] wedstrijd van stoomwerktuigen voor den landbouw door een der leden van het vorstelijk huis, naar men meent te weten Z. K. H. prins Hendrik, zal worden bezocht. De vergaderingen welke bij die gelegenheid zullen plaats hebben zullen te Goes in daartoe geschikte lokalen gehouden worden. Ook schijnt het voornemen te bestaan om op den *zelfden* tijd de gasfabriek aldaar te openen.

De opper-ceremoniemeester heeft in de Staats-courant bekend gemaakt, dat het [illegible] aannemen wegens het overlijden van Z. K. H. prins Jerôme Napoleon, voor den tijd van acht dagen, te weten: vier dagen middelbaren en vier dagen ligten rouw: ingaande op 14 julij.

Het in ons vorig nommer medegedeelde berigt betreffende de stremming in de telegrafische gemeenschap met Engeland, vindt zijne bevestiging in het volgende, voorkomende in de Nederlandsche staats-courant van jl. zaturdag.

In den ochtend van den 11 julij jl. is de vierdraads-telegraafkabel, welke de nederlandsche en britsche kusten tusschen Zandvoort en Dunwich verbindt, gebroken, vermoedelijk op 47 zeemijlen van de britsche kust.

Ongelukkig bevond zich de stoomboot Monarch van de internationale telegraafmaatschappij juist in zee om eene groote herstelling te verrigten aan de tusschen Scheveningen en Orfordness liggende kabels, waardoor ook de gemeenschap langs deze kabels tijdelijk is afgebroken.

De maatschappij heeft terstond eene andere stoomboot uit Lowestoft afgezonden, om de Monarch op te zoeken en aan *het werk te zetten*, tot de herstelling van den gewigtigen Zandvoortschen kabel.

Gemelde courant van gisteren voegt er het volgende bij.

Op den 13 dezer, des avonds ten half elf ure, is men er in geslaagd den Zandvoortschen telegraafkabel te herstellen en seinde men weder langs drie van de daarin voorhanden draden. De vierde draad bleef nog buiten dienst, uit hoofde van *een* gebrek dat daarin ergens schijnt te bestaan, doch reeds vóór het geheel afbreken van den kabel was waargenomen.

Men verneemt, dat door de heeren G. Montauban van Swijndrecht c. s., civiel ingenieur, gevestigd te Rotterdam, concessie is aangevraagd voor den aanleg van de navolgende spoorwegen: *a.* van 's Gravenhage naar Boxtel, over Gouda langs Oudewater, Schoonhoven, Gorinchem, Werkendam en 's Hertogenbosch; *b.* van Vlissingen, naar Venlo, tot de pruissische grenzen over Middelburg, Goes, Bergen op Zoom, Rozendaal, Breda, Tilburg, Boxtel en Helmond; *c.* van Venlo naar Maastricht over Roermonde en Sittard; *d.* van Dordrecht naar Werkendam; *e.* van Utrecht naar Raalte over Amersfoort en Deventer; *f.* van Arnhem naar Deventer langs Zutphen; *g.* van Harlingen naar Enschedé, in de rigting van af nabij Rheine over Leeuwarden, Zwolle, Raalte en Almelo; *h.* van Leeuwarden, Groningen, Winschoten en de grenzen van Hanover; *i.* van Groningen, Assen, Meppel; *j.* van Kampen naar Zwolle, te zamen 909 nederlandsche mijlen.

De nieuwe rotterdamsche courant bevat het eindrapport van den raad van den waterstaat, betrekkelijk tot de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee. In dat stuk over deze voor die stad zoo allergewigtigste aangelegenheid worden alle bezwaren wederlegd, van wege de marine *in* het midden gebragt, en wordt eene nieuwe begrooting overgelegd, ten gevolge van eene begeerde verlenging der havendammen tot op eene diepte in zee van 80 palm onder laag water.

De Groninger courant meldt, dat de regering voornemens is f 100,000 op de begrooting uit te trekken, als subsidie voor de verbetering der scheepvaartkanalen in Groningen, en daarmede gedurende 12 jaar voort te gaan, zoodat, als de kamers dit goedkeuren, in het geheel 12 tonnen gouds voor dat doel door den staat zal worden verstrekt.

Men schrijft uit Amsterdam van 13 dezer.

De voorstellingen van mevrouw Ristori hier ter stede zijn geeindigd. Gisteren avond is zij nogmaals als Medéa opgetreden en werd zij tallooze malen toegejuicht en terug geroepen en haar boquetten uit de balcons toegereikt. Ook de leden van Amstels mannenkoor hadden zich in den schouwburg vereenigd waar zij de eerste reijen innamen. Na den afloop der voorstelling werd de gordijn andermaal opgehaald, waarna de heer Richard Hol op de piano den zang ter eere van mevrouw Ristori begeleide, welke door Amstels mannenkoor werd aangeheven en waarvan de woorden door den heer W. J. Hofdijk en de muziek *door den* heer Hol *vervaardigd* waren. *Daarna* werd aan mevrouw Ristori de fransche vertaling van een gedicht overhandigd, dat door een lid van eene rederijkers-kamer werd voorgedragen. Diep bewogen dankte mevrouw Ristori de zangers, terwijl van alle kanten een luid gejuich opging en men met hoeden en zakdoeken wuifde, oogenblikkelijk echter heerschte eene diepe stilte toen mevrouw Ristori voortrad *en met hare heerlijke stem eenige dichtregelen* door den heer Legouvé, voor deze gelegenheid vervaardigd, voordroeg. Dit vers, hetwelk eene schoone lofspraak op Nederland bevatte, vond weerklank in aller harten, en eene onbegrensde geestdrift had zich van allen meester gemaakt.

Het Zondagsblad, berigt gevende van den wedstrijd der grasmaaiwerktuigen, die den 29 junij op Rusthoek onder Loosduinen plaats had, laat dit van de volgende opmerkingen vergezeld gaan:

„In Nederland werd hier het eerst een strijd, op leven en dood, door de wetenschap tegen den ouden slender gelverde en triumphantelijk bewezen, dat de vindingrijke amerikaan ons eindelijk verlost heeft van den jaarlijks terugkeerenden dwang, dien de hannemaaijers op onzen hooibouw uitoefenen. Uit dien wedstrijd is gebleken, dat een man en twee paarden, met behulp van *een maaiwerktuig*, zooveel arbeid verrigten als tien grasmaaijers; en al mogen de paarden slechts halve dagen arbeiden en het werktuig veel herstelling vorderen, steeds zal de uitkomst zijn, dat het werktuig den arbeid voor omstreeks den halven prijs verrigt van hetgeen de zeis vordert. De boeren, die het eerst op 't wonderding staren, die van te voren reeds vast besloten hebben om de nieuwigheid te veroordeelen *en die niet gelooven willen*, dat elders de maaiwerktuigen bij tienduizenden aan het werk zijn, mogen er nog onoverkomelijke bezwaren in zien, de verstandige landbouwer begrijpt, dat de gebreken van het werktuig thans reeds geheel overschaduwd worden door de voordeelen en dat die gebreken geenszins onafscheidelijk zijn van het werktuig, maar door een langer gebruik en veelvuldiger beproeven *overwonnen zullen worden.*"

Eene der groote slangen (Boa constrictor) heeft vrijdag in Natura artis magistra te Amsterdam op eenmaal vier en twintig *jongen geworpen. Deze fraaije* slang leefde reeds ongeveer negen jaren in de diergaarde, en werd, ongeveer een jaar geleden, met een mannelijk voorwerp te zamen gebragt, dat nu uit de kooi is weggenomen, om de moeder, welke hare jongen zorgvuldig bewaakt, meer plaatsruimte te verschaffen.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. ENZ. Vergund aan mr. W. J. baron d'Ablaing van Giessenburg, het dragen der Roode Adelaarsorde 3e. kl. van Pruissen. Verleend: 1. (ter erkening der diensten, door wijlen J. van der Horst, in leven brandmeester te Leeuwarden, zoowel vroeger als laatstelijk bij den brand van de kaserne Prins Frederik aldaar op 14 junij jl., waar hij in en door de vervulling van zijne dienst het leven verloor, bewezen) aan zijne weduwe G. J. Vos eene gratificatie van f 300; 2. als blijk van 's konings goedkeuring en te vredenheid wegens betoonden ijver, moed en menschlievendheid bij gelegenheid van voornoemden brand: *a.* de zilveren medaille en getuigschrift aan D. van der Sluis, onderarchitect der gemeente Leeuwarden, en A. J. Beltrami, schoorsteenveger aldaar; *b.* de bronzen medaille met eene gratificatie van f 15 en getuigschrift aan: A. Onbelet en H. Rijpstra aldaar; *c.* eene gratificatie van f 20 en getuigschrift aan: L. de Bruin, K. Struiving en J. Meijer, beambten bij de brandweer te Leeuwarden; *d.* eene gratificatie van f 10 en getuigschrift aan: D. Peters, bediende bij de gazfabriek aldaar J. B. van der Velde, beambte bij de brandweer, en J. Bignadini en J. Bolli, schoorsteenvegersknechts mede aldaar.

Benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon, de eervol op pensioen gestelde commies bij de directie der marine te Vlissingen J. G. Hector.

LEGER. Benoemd tot 2e luit. bij het wapen der inf. bij het

1e reg. de kadets jhr. H. Laman Trip, W. F. G. L. van Son, G. L. Langguth en J. H. Boerrigter; bij het 2e reg. den kadet J. A. H. Boellaard; bij het 3e reg. de kadets C. P. Lammers, A. van der Meer, C. W. Hopmans van Wurmont en F. C. W. von Horn; bij het 5e reg. de kadets J. F. Focquin, P. K. P. J. van Slooten en Aeijetts; bij het 7e reg. de kadets T. C. van Nes, jhr. L. van Beym, M. de Sitter en E. Roelants; bij het 8e reg. den kadet N. W. Hofstede; tot 2e luit. bij het wapen der kavallerie: bij het 1e reg. drag. de kadets H. E. C. Scheidius, J. N. Blaauw, jhr. H. Engelen van Pijlsweert en C. G. Roukens; bij het 2e reg. drag. de kadets J. P. Wijnstroom en E. M. A. W. Phaff; bij het 3e reg. de kadets F. de Bas, L. C. Quarles van Ufford, jhr. M. B. W. des Tombe, C. G. G. Vertholen en A. C. baron Snouckaert van Schauburg; bij het 4e reg. de kadets jhr. C. Janssens, P. G. Maas Geesteranus en jhr. J. E. A. Meijer; tot 2e luit. bij het wapen der artillerie: bij het 1e reg. vesting-artillerie, de kadets M. L. C. Staring, A. B. Star Busmann, J. van Lelyveld, L. Zegers Veeckens, J. J. L. P. Snabilié en J. T. J. Jans; bij het 2e reg. de kadets W. Hoogenboom, M. J. H. baron van Slingelandt, L. F. Maas Geesteranus en W. P. Stakman; bij het 3e reg. de kadets C. L. van Pesch, J. B. van den Oudendijk Pieterse, H. A. Küster, H. H. Ramaer, F. Coers, R. H. E. de Waal, J. A. Geselschap en W. H. Bierman; tot 2e luit. bij het korps ingenieurs mineurs en sapeurs, de kadets F. M. baron van Eck, F. J. van Heusden, G. G. G. Canter Cremers, W. M. Westerman, A. J. C. J. S. Bergsma, H. P. L. C. de Kruyff, A. Jentink en J. Fabius; bij het personeel der militaire administratie; tot 2e luit.-kwartierm. bij het 6e reg. inf. den kadet G. H. Dröher; tot 2e luit. bij het leger in Oost Indie; bij het wapen der artill. de kadets J. F. Kielstra, B. A. H. Arntzenius, F. H. Julius, C. M. Gude, J. E. Biljardt, J. Koper, A. Hijnekamp, A. J. M. Willemse, G. Scheltema, A. M. P. Krijger, H. Adama van Scheltema, J. C. F. baron van Heerdt, J. A. Broese van Groenou, P. F. Vreede, D. H. Niepce, D. J. H. Schäfer en G. A. G. M. Carlier; bij het korps der genie en sapeurs, de kadets C. R. van Lennep en H. J. C. W. Lutjens; allen herkomstig van de militaire akademie. Overgeplaats van het leger in Oost Indie en benoemd tot 1e luit. bij het 1e. reg. inf., de 2e luit. W. F. K. R. Weber.

CONSULATEN. Erkend als consulair agent van Belgie te Vlissingen de heer H. H. G. Cux. Benoemd tot consul der Nederlanden op de Balearische eilanden de heer P. L. Valls, te Port Mahon. Met goedkeuring benoemd tot nederlandsch vice consul te Puerto Cabello, de heer M. F. Römer, en te Aracaju, de heer E. Wijnne.

BURGEMEESTERS. Benoemd tot burgemeester van Nieuwerkerk (Zeeland) F. Bouman.

Necrologie.

Woensdag is te Leyden overleden, na eene hevige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 68 jaren, de heer mr. W. A. Dozy, secretaris en rentmeester van heeren curatoren der leijdsche hoogeschool, directeur der halle van inlandsche manufacturen enz.

Kolonien.

In de maand april jl. is de rust op Sumatra's westkust ongestoord gebleven. Slechts het zuidelijke gedeelte van het eiland Nias blijft voortdurend in eenen staat van onrust en spanning verkeeren, ten gevolge van de vijandelijke houding der kampong Botohosi.

Nadat op den 10 april jl. eene nachtelijke patrouille naar Tambaga geene vijandelijke ontmoeting had gehad, is in den nacht van 11 op 12 april weder eene patrouille sterk 68 bajonetten, onder aanvoering van den 2e luitenant Perné, derwaarts vertrokken. Nabij de kampong Telok Wangkang, op een klein ladangveld aangekomen zijnde, werd de patrouille van drie kanten door geweervuur bestookt, waardoor echter niemand gekwetst werd. De huizen van deze kampong werden allen in den asch gelegd.

Den 13 april werd de togt naar Telaga voortgezet.

Den 17 april jl. heeft de majoor Koch met eene kolonne, sterk 300 bajonetten en voorzien van 2 veldstukken en 1 mortier met bediening, 10 sapeurs, benevens de noodige ambulance en vivres zich te Bandjermasin ingescheept aan boord van Zr. Ms. stoomschip Suriname en de gouvernements stoomer Bennett, ten einde zich naar de Moeara te Sangir te begeven, aldaar te debarkeren en voorts langs de Batang Bajarangan in eene oostelijke rigting tot ongeveer Pantei Ambawang te marcheren, alwaar een geschikt punt moet worden gezocht tot het oprigten van eene versterking voor ongeveer 100 man. Daarna zal de togt worden voortgezet naar Barabai, alwaar eveneens eene dergelijke versterking zal moeten worden opgerigt. Gedurende de oprigting dezer versterkingen zullen er in de omstreken daarvan de noodige patrouilles worden uitgezonden om die van muitelingen te zuiveren, terwijl door de kommandanten te Amawang en Amonthaij gelijktijdig den 22 en 27 april jl. eene voorwaartsche beweging naar Alai zou worden gemaakt, ten einde de vijanden tusschen twee vuren te sluiten.

— Volgens een telegrafisch berigt, via Samarang van 1 mei jl., is de kolonne onder den majoor Koch tot Barababei doorgedrongen, welke plaats een half uur te voren door pangeran Hidaijat, op het vernemen van de nadering onzer troepen, verlaten was; zijn aanhang moet voor een gedeelte in eene noordelijke en voor een ander gedeelte in eene zuidelijke rigting zijn gevlugt. De laatste rigting voert naar Amonthaij en vermits uit die plaats den 30 april of den 1 mei eene beweging in die rigting van de kolonne van den majoor Koch zou worden ondernomen, mag gehoopt worden, dat zulks tot eene ontmoeting met de vlugtelingen leiden zal.

Bij welk gedeelte van zijnen aanhang Hidaijat zich bevindt, is niet bekend.

— Per telegraaf wordt nog van Soerabaya, onder dagteekening van 11 mei [illegible] gemeld, dat kapitein Schiff met het grootste gedeelte der bezetting van Amawang naar Alai opgerukt en aldaar met den vijand is slaags geraakt, die na een vrij hevig gevecht, waarbij de de luitenant van Dam van Isselt sneuvelde, op de vlugt is gejaagd. Naar Amawang, waarop de kapitein Schiff terug trok, is per stoomschip Admiraal van Kinsbergen eene versterking, onder den kapitein Riesz, van de hoofdplaats Bandjermasin, gezonden.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Julij 1860.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
8	N. NO.	0,5	768.9	14.5	0.78	12.40	0.0	—	betrokken.
9	No.t.O.	2	766.4	17.1	0.71	10.24	0.0	—	dik bewolkt.
10	No.t.O.	1	763.6	19.1	0.66	10.81	0.0	—	betrokk. bew.
11	N. NO.	0,5	762.9	10.0	0.74	22.68	0.0	—	ligt bew. held.
12	NOost.	0,5	761.9	11.2	0.71	23.15	0.0	—	bewolkt.
13	W.t.N.	0,5	760.4	18.2	0.82	12.60	0.0	—	betrokken.
14	Zuid.*	1	760.7	17.4	0.80	11.82	0.0	—	betrokken.

Thermometerstand.

13 julij. 's av. 11 u. 59 gr.
14 „ 's morg. 7 u. 60 „ 's midd. 1 u. 64 gr. 's av. 11 u. 62 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 62 „ 's midd. 1 u. 73 „ 's av. 11 u. 65 „
14 „ 's morg. 7 u. 64 „ 's midd. 1 u. 74 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Wij hebben nog in de tweede editie van ons vorig nommer medegedeeld dat de kamer donderdag besloten heeft om heden de beraadslaging aan te vangen over het wetsontwerp tot den aanleg van spoorwegen voor rekening van den staat.

In die zitting van vrijdag is voorts aan den heer van Hoëvell de gelegenheid gegeven zijne interpellatie te rigten tot den minister van kolonien, die in de vergadering tegenwoordig was en zich bereid verklaarde op de tot hem te rigten vragen betrekkelijk de zaak der cultuur-contracten te antwoorden.

De heer van Hoëvell heeft zich bepaald bij het doen van het verzoek dat de minister van kolonien de beleefdheid hebbe over te leggen de regeling daarvan, gelijk die onlangs heeft plaats gehad, met bijvoeging van die ophelderingen, mededeelingen, bescheiden en overeenkomsten, welke strekken kunnen om licht te verspreiden over hetgeen gebeurd is met het suikercontract Panka, na het bekende arrest van den hoogen raad.

De minister van kolonien heeft daarop te kennen gegeven geen bezwaar te hebben in de mededeeling der regeling van de cultuurovereenkomsten, alhoewel die reeds in haar geheel in de Staatscourant was opgenomen. Die regeling bij de kamer overleggende, wilde hij echter daarmede niet gehouden zijn aan de kamer het regt tot zoodanige regeling toe te kennen, maar hij wilde haar toch gaarne de gelegenheid geven om die zaak te beoordeelen. Welligt zou hij dan de daarop te maken aanmerkingen kunnen bestrijden of toelichten, en daarbij tevens de blaam doen verdwijnen die op deze regeling geworpen was, en aantoonen dat zij in het belang van den staat was, dat daarbij geene gunsten verleend, maar regtmatige en op de toestanden gegronde regelen daargesteld waren.

Wat in de tweede plaats betrof de overlegging van stukken aangaande de bedoelde onderneming, zoo verklaarde hij zich bereid ook aan dit tot hem gerigt verzoek te voldoen. Daartoe zou echter eenigen tijd vereischt worden, noodig tot schifting van tot deze aangelegenheid behoorende bescheiden, waarvan alleen diegene, waarop het aankwam, zouden worden overgelegd en het overbodige terug gehouden. Omtrent den inhoud wenschte hij voor het oogenblik niets te zeggen, dan alleen dit, dat hij voor zich de overtuiging heeft dat de kamer, na kennis van die stukken genomen te hebben, van oordeel zou wezen, dat hetgeen omtrent dit onderwerp is medegedeeld, onjuist is.

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 14 julij.

Voorzitter de heer Callenfels.

Afwezig de heeren Schultz en de [illegible]

De notulen der vorige zitting worden [illegible] voorlezing goedgekeurd.

Door den voorzitter wordt overgelegd een schriftelijk berigt van den heer de Kruyff dat hij zich verhinderd ziet deze zitting bij te wonen. Daarbij is een schrijven gevoegd, waarvan door den heer secretaris voorlezing geschiedt. Dit behelst de mededeeling dat toen hij in de vorige vergadering, ofschoon daartoe ongehouden, de toezegging had gedaan om in antwoord op een tot hem gerigten aanval van zijn mederaadslid den heer Ruysch, eene memorie van wederlegging op te maken betreffende zijne vroegere betrekking van gemeentebouwmeester, waaruit hij thans eervol is ontslagen, deze arbeid hem echter bij nader inzien is voorgekomen een onbegonnen werk te zijn. Immers er zijn hoegenaamd geene bepaalde daadzaken of feiten opgenoemd, waaromtrent men van hem opheldering verlangt. Dit heeft hem tot het besluit gebragt om den gemeenteraad te verzoeken dat deze den heer Ruysch uitnoodige de bedenkingen, welke dat raadslid mogt vermeenen tegen hem als eervol ontslagen gemeentebouwmeester te moeten inbrengen, duidelijk te formuleren. Eerst daarna zal hij in de mogelijkheid zijn, om in eene goede verdediging te treden. Aan het slot van zijne missive, drukt de heer de Kruyff zijne overtuiging uit dat hij hier op aanspraak heeft, terwijl hij zich, in geval hieraan geen gevolg wordt gegeven, ook zal ontslagen rekenen van de door hem ter vorige zitting gedane toezegging.

Deze missieve wordt op voorstel van den voorzitter aangenomen voor kennisgeving, uit aanmerking dat zoo wel den heer Ruysch als ieder ander die vermeenen mogt dat daartoe termen bestaan, den weg open staat om op andere wijze eenigerlei bepaalde aanklagt in te dienen.

Alvorens doet de heer Ruysch echter nog opmerken dat zijns inziens in dat schrijven het voorgevallene onjuist wordt voorgesteld. Spreker heeft er zich bij bepaald te zeggen dat het exhorbitant verschil tusschen vroeger en thans besteede prijzen hem aanleiding gaven om te denken aan eene geldverspilling ten nadeele der gemeente. Hij drukte voorts de meening uit dat een lid van den gemeenteraad dergelijken smet, ook in schijn, niet op zich mag laten kleven. Toen de heer de Kruyff zich omtrent een en ander niet wilde verantwoorden, heeft spreker voorgesteld om alle hiertoe betrekkelijke stukken te stellen in handen van den heer officier van justitie bij de arrondissements regtbank. Dat voorstel heeft hij echter na de daarop gevolgde discussie geschorst, omdat de heer de Kruyff zich verbond eene uitgebreide memorie van beantwoording in te dienen. Ziedaar alles wat ten deze is voorgevallen en waaruit blijkt dat spreker voor zich geenerlei beschuldiging tegen den heer de Kruyff inbragt.

Geschiedt voorlezing van twee adressen *a.* van de Zeeuwsche maatschappij voor stoomvaart, en *b.* van den concessionaris der stoombootdienst op de Wester Schelde, waarbij uit aanmerking van het drukkende der aan de gemeente te voldoene havengelden (welke voor eerstbedoelde onderneming f 254,21 en voor de tweede f 218,05 in 1859 hebben bedragen) boven de aan het departement van marine verschuldigde retributie voor het gebruik maken van de dokhaven, in het eerste adres gevraagd wordt eene belangrijke vermindering en in het tweede algeheele kwijtschelding van die plaatselijke regten, aan te vangen met het thans loopende jaar.

Tevens geschiedt voorlezing van een rapport van den havenmeester wiens gevoelen hieromtrent reeds is ingewonnen.

Die ambtenaar betoogt dat het opbrengen van eenige bijdrage billijk is, doch vermeent aan de andere zijde te mogen adviseren tot eenige vermindering, ook uit aanmerking van het belangrijk vertier dat beide ondernemingen in deze gemeente aanbrengen. Zijns bedunkens zou alsdan het tarief van het havengeld moeten gesteld worden ad 4 cent per ton voor binnenschepen die van de marinehaven gebruik maken, hetwelk eene vermindering van ⅓ oplevert en daarentegen zou van zeeschepen die gebruik maken van de Westerhaven het bedrag met 2 cent per zeeton moeten vermeerderd en dus op 10 cent gebragt worden. Hij maakt voorts van deze gelegenheid gebruik om voor te dragen dat de heffing van eenig regt worde bepaald voor het nederleggen van goederen op de kaden, bijv. wanneer die langer dan 4 of 5 weken daar blijven liggen.

De voorzitter stelt voor het tweede adres, zoo als het daar ligt, te wijzen van de hand, alzoo men toch wel niet tot algeheele vrijstelling zal besluiten, en het eerste met het rapport van den havenmeester te stellen in handen van de commissie voor het belastingstelsel.

Op voorstel van den heer van Uije Pieterse wordt echter besloten ook eerstbedoeld stuk tot onderzoek te stellen in handen van die commissie.

Een door den gemeentebouwmeester ontworpen bestek en teekening voor de te bouwen school voor on- en minvermogenden, volgens de laatstelijk vastgestelde bepalingen, zal ter inzage bij de raadsleden worden rondgezonden.

Eene overgelegde kennisgeving dat de proceskosten [illegible] deze gemeente inzake de vordering van den heer mr. [illegible] van Wateschoot van der Gracht, tot realisatie van [illegible] gevestigde stedelijke schuld bedragen f 20 [illegible], wordt tot nadere regularisatie voorloopig aangehouden.

Door den heer Winkelman wordt hierop een uitvoerig verslag uitgebragt namens de commissie, aan welke is opgedra-

gen he nemen van voorloopige maatregelen ter voorbereiding van de oprigting eener gasfabriek. Daaruit blijkt hoofdzakelijk dat men zich in verbinding heeft gesteld met de heeren L. J. Enthoven en comp. te 's Gravenhage, waaromtrent men zeer gunstige informatien bekwam. Die firma meldde bereids vier gasfabrieken te hebben daargesteld voor hunne eigene rekening en zeven voor rekening van bijzondere gemeentebesturen. Overigens is zij des noodig bereid het benoodigde kapitaal geheel te fourneren tegen eene rente van 4½ pct. en eene jaarlijksche aflossing van minstens f 7 à f 8000. Twee leden hebben, na een bezoek aan de gasfabriek te Schiedam gebragt te hebben in persoon een en ander met de heeren Enthoven besproken. Men is tot de overtuiging gekomen dat het verkiezelijkste zal zijn te beginnen met de benoeming van een theoretisch en praktisch ervaren directeur, die in overeenstemming met de aannemers het oog kan houden op de inrigting van alle onderdeelen. Het rapport eindigt met de opmerking dat het wenschelijk voorkomt om de metselwerken nog voor den winter te doen daarstellen, terwijl ten anderen voorshands het terrein der voormalige stadsschuur geschikt voorkomt voor de daarstelling der fabriek. De commissie stelt derhalve aan den raad voor

1. om aanstonds eenen directeur te benoemen, voor welke betrekking zich als sollicitanten hebben aangemeld de heeren B. Flander alhier, F. H. de Koster te Middelburg, Joh: Loep jr. te 's Hertogenbosch, A. de Kuiper en P. Pelletier te Rotterdam, J. J. Roelants te Schiedam, en van den Broeke te Goes; en

2. haar te magtigen om in nadere onderhandeling te treden met de firma L. J. Enthoven & comp.

Over beide punten ontstaat eene langdurige beraadslaging, waarbij de heer Uyttenhooven te kennen geeft dat zijns inziens behoort afgewacht te worden het officieel berigt der verleende koninklijke concessie tot de daarstelling der fabriek, waarvan nog slechts officieuse mededeeling is ontvangen. Dit bezwaar wordt echter door de heeren Callenfels en van Uije Pieterse opgeruimd door de opmerking dat bij alle voorloopige benoemingen en onderhandelingen de gemeente zal worden ongenomen dat de gemeente zich geheel ontslagen kan rekenen in geval die concessie niet mogt verkegen worden.

De voorzitter en de heer Winkelman zeggen nader tot toelichting dat de dadelijke aanstelling van een directeur noodzakelijk is, omdat in de inrigting van velerlei onderdeelen zoo veel verschillende methodes gevolgd worden, en men anders welligt later een directeur zou aanstellen naar wiens persoonlijk gevoelen menig ondergeschikt punt op geheel andere wijze had behooren daargesteld te worden. De bezoldiging aan die betrekking verbonden, stelt men voor op f 800 vast en voorts van de eerste f 5000 zuivere winst 5 pct., van de tweede f 5000 2½ pct. en alle meerdere winst 1 pct., benevens vrije woning in de fabriek.

Ten slotte wordt de eerste vraag toestemmend beantwoord met 8 tegen 3 stemmen (van de heeren Uyttenhooven, J. P. Smith en J. A. Schmidt), zullende de bepaling der jaarwedde en de benoeming in de volgende zitting geschieden.

Bij de behandeling van het tweede onderdeel van het door de commissie gedane voorstel, zegt de voorzitter dat algemeen ontraden wordt in deze over te gaan tot eene openbare aanbesteding, alleen het metselwerk zal afzonderlijk worden uitbesteed.

De heer van Uije Pieterse, en daarna ook de heer Mestdagh geven echter eenig bezwaar te kennen tegen het onderhandelen met eene firma, waardoor men op verre na niet zal kunnen nagaan of men te veel of te weinig betaalt. Dit bezwaar is echter volgens den voorzitter en de heer Winkelman, waarbij zich ook later de heer Uyttenhooven voegt, gering, dewijl die firma eene zeer gedetailleerde opgave en berekening zal overleggen, en deze op door den gemeentebouwmeester als door den directeur zal kunnen worden nagegaan.

Het tweede punt wordt ten slotte in omvraag gebragt en aangenomen met 9 tegen 2 stemmen (van de heeren van Uije Pieterse en J. A. Schmidt.)

Over het al of niet vinden der kosten door middel van eene openbare geldleening zal nader beraadslaagd worden.

De heer J. A. Schmidt verwijdert zich.

De navolgende reeds bij de leden ter inzage rondgezondene rekeningen over 1859 van de kamer van koophandel en fabrieken, groot in ontvang f 328,51½, uitgaaf f 313,81, goed slot f 14,70; de diaconie der evangelisch luthersche gemeente, ontvang f 1155,48½, uitgaaf f 1000.97½, goed slot f 154,51; de bank van leening, ontvang f 66,332,47, uitgaaf 65,592,60, goed slot f 739,87; de [illegible] ontvang f 1463,33, uitgaaf f 24,34½, bate voor [illegible] kas f 1438,98½, en der teekenschool, ontvang f [illegible] uitgaaf f 354,77½, goed slot f 73,94, worden alle met [illegible] stemmen goedgekeurd.

Voor de [illegible] worden aangenomen mededeelingen des voorzitters dat door gedeputeerde staten zijn goedgekeurd de raadsbesluiten tot heffing van keurloon van visch- en bruggeld, aan welke zaken verder door burgemeester en wethouders bereids het noodige gevolg is gegeven, en dat tot onderhandsche verhuring van eene woning in de waag.

Met algemeene stemmen wordt hierop besloten tot den openbaren verkoop van een aan de gemeente toebehoorend huisje naast de waag, vroeger bewoond door mej. Hamilton en in den laatsten tijd ledig staande, terwijl het alvorens weder te kunnen verhuurd worden vrij belangrijke reparatien zou noodig hebben.

De openbare zitting wordt hierop gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 13 julij. In de zitting van het lagerhuis van gisteren heeft lord John Russell, ter beantwoording van eene interpellatie des heeren Peel, verklaard dat Engeland het beginsel verdedigt dat de Italianen vrij moeten zijn in de keuze van hunne regering. Het was hem niet bekend of Garibaldi zijne ondernemingen ook tot Napels en Rome zou uitstrekken; hij geloofde echter niet, dat het zuiden en het noorden van Italie geschikt waren om te zamen éénen staat uit te maken. Kon de koning van Napels zijn volk met zich verzoenen en het bewegen om onder zijne regering te blijven leven, dan zou Engeland daar niets tegen hebben. Evenmin zou Engeland het afkeuren indien de Sicilianen zich vergenoegden met de constitutie van 1812. Maar Engeland zou steeds het beginsel handhaven, dat de bevolking van ieder land vrij moest wezen in de keuze van haren regeringsvorm, en uit kracht van dat beginsel behoorde het romeinsche, het napelsche en het siciliaansche volk de vrijheid te hebben om te verklaren onder welke regering het leven wilde. Steeds zou Engeland zich verblijden, wanneer de vrijheid en onafhankelijkheid van Italie gevestigd en duurzaam verzekerd wierd.

Op eene vraag van den heer Ferguson betrekkelijk den staat van zaken in Syrie gaf lord John Russell te kennen dat, de schepen van de europesche mogendheden aan de christen-bevolking aldaar bescherming zullen verleenen, en dat de tusschen die mogendheden bestaande naijver deze niet beletten zal zamen te werken om aan de moordtooneelen een einde te maken.

— De geestdrift voor de zaak der vrijwillige wapenen heeft zich ook aan het vrouwelijk geslacht medegedeeld. Lady Franklin, de weduwe van den betreurden Noordpoolreiziger sir John Franklin, overhandigde onlangs eene gift aan den heer Austin, thesaurier van het district Regentspark der scherpschutters van North Middlesex, met het bijgevoegd verzoek om als jaarlijksche begiftigster of honorair lid ingeschreven te worden. Andere voorname dames hebben dit voorbeeld gevolgd en zelfs worden door jonge meisjes en kinderen spaar gelden voor het doel bijeengebragt.

— Engeland en Frankrijk zijn overeengekomen zich te onthouden van een regtstreeksche tusschenkomst in Syrie, maar hebben aan de admiraals hunner vloten eensluidende bevelen gegeven, om troepen te Beyruth te ontschepen wanneer de moord aanhoudt en de Porte niet bij magte is de konflikten tegen te gaan.

Duitschland.

Weenen 14 julij. De minister van financien heeft aan de commissie uit den rijksraad met het onderzoek der staatsbegrooting belast, verklaard dat in geval van vrede de begrooting van het hoofdstuk Oorlog van 100 tot 80 millioen zal worden verminderd.

Berlijn 12 julij. De lijfarts der koningin van Engeland, doctor Clarke, wordt heden uit Londen te Potsdam verwacht, om even als bij de eerste bevalling van prinses Frederik Willem, nu ook bij de tweede tegenwoordig te zijn.

Hamburg 13 julij. De burgervergadering heeft heden met 116 tegen 23 stemmen de door den senaat ontworpen constitutie. met de wijzigingen die er laatstelijk in zijn aangebragt, aangenomen.

Belgie.

Het ontwerp van wet tot afschaffing der stedelijke accijnsen is bij den senaat vrijdag in zijn geheel in stemming gebragt en met 37 tegen 15 stemmen aangenomen, terwijl 2 leden zich buiten stemming hielden.

— Al de provinciale raden hebben bij den aanvang hunner tegenwoordige zomerzitting eenparig en met geestdrift besloten, den koning bij de 29e verjaring van den dag zijner troonsbeklimming, welke den 21 dezer gevierd wordt, hunne gehechtheid aan zijnen persoon en geslacht, aan 's lands instellingen en onafhankelijkheid te betuigen, en aan Z. M. een dien dag te houden feestmaal aan te bieden. De adressen benevens de uitnoodiging tot het gastmaal zijn vrijdag door deputatien der provinciale raden aan den koning overgebragt. De koning heeft de uitnoodiging bereidvaardig aangenomen.

Frankrijk.

Parijs 14 julij. Alhier is sprake van het aftreden van den heer Billault, minister van binnenlandsche zaken, en zijne vervanging door den heer Piétri.

— Le constitutionnel behelst een door den heer Grandguillot geteekend artikel, waarin tegen de valsche geruchten die ten opzigte der handelingen en voornemens des keizers verspreid zijn, wordt opgekomen, geruchten welke de vrucht eener door de oude partijen gesmeede verradelijke zamenspanning worden genoemd. Het artikel stelt de kwaadwilligheid in het licht die wantrouwen in Engeland, Spanje, Portugal, Duitschland en Belgie tracht te zaaijen, door den keizer geheel ongegronde plannen toe te dichten. Soortgelijke verzinsels zouden slechts verachting verdienen, wanneer zij ongelukkigerwijze niet maar al te ligt geloof in Europa gevonden hadden, waardoor het wantrouwen overal levendig gehouden en de gang der zaken belemmerd wordt.

— De Gazette des hospitaux deelde onlangs de volgende reeks van politieke (voor vertaling onvatbare) woordspelingen mede: „l'Europe est fort malade, L'Angleterre craint pour ses cotes, la Prusse pour son rein, le Piémont a perdu sa voix, et l'Autriche est en proie à des déchiremens intestins."

Italie.

Garibaldi heeft den ridder Joseph Piola, eenen gewezen officier van de sardinische vloot, tot zijnen minister van marine benoemd.

De dictator heeft, op voorspraak van den franschen vlootvoogd, aan de jezuiten vergund nog in Sicilie te blijven tot dat een schip, hetwelk hen naar Napels moest overbrengen, aangekomen zou zijn.

Bij een besluit van 30 junij heeft hij, „overwegende dat de wreedheden van de handlangers der Bourbons, hoe verfoeijelijk ook, evenwel geenszins aan particulieren regt tot persoonlijke wraakoefening geven, en dat men niet meer mag doen, dan van het gouvernement regt vragen, opdat de herhaling kunne worden belet van de tooneelen van volkswoede, die, in weerwil der pogingen van het dictatoriale bewind, bij het begin van den opstand hebben plaats gehad," bepaald dat ieder die het volk opruit tegen iemand als zijnde in dienst van het gevallen bestuur geweest, deswege schuldig aan manslag zal worden gestraft, en indien de aangeduide persoon ten gevolge dier opruijing het leven verliest of zware wonden bekomt, ter dood zal worden veroordeeld.

— Een dagblad van Genua, hetwelk aan den aanhang van Garibaldi tot orgaan dient, de Movimento, deelt in zijn nommer van den 9 dezer het volgende berigt als eene officiele bekendmaking mede:

„De engelsche maatschappij, te Londen gevestigd onder den naam van British finantial association, heeft bij eene depeche van den 3 dezer haren vertegenwoordiger in Italie, den graaf de Vandoni, gemagtigd om met den heer dr. Bertani eene geldleening van vier millioen p. st. voor den dictator van Sicilie aan te gaan, den prijs van 80 pct. tot grondslag der onderhandeling nemende."

— Te Genua zijn berigten uit Palermo van den 8 dezer ontvangen, welke melden dat de heer La Farina op last van Garibaldi in den nacht van den 7 in hechtenis genomen en genoodzaakt geworden is om binnen een half uur die stad en het eiland te verlaten. Zoodra dit bekend was geworden, hadden de ministers hun ontslag genomen, welk voorbeeld door andere autoriteiten gevolgd was.

— Uit Napels zijn berigten tot den 10 ontvangen, volgens welke de camarilla haren ouden invloed op den koning bleef uitoefenen, terwijl mannen, die de vorige orde van zaken toegedaan waren, weder in het bewind waren geroepen. De bevolking betoonde zich zeer ongerust over de uitgebreide maritime toerustingen. Er waren nieuwe versterkingen naar Messina gezonden, welks citadel door den generaal Pianelli gekommandeerd wordt. Onder de troepen was eene muiterij uitgebarsten, waarbij twaalf soldaten gekwetst waren.

— Volgens eene depeche uit Cagliari zou de bevelhebber der napelsche stoomkorvet Veloce van 6 stukken met dat vaartuig de zijde van Garibaldi gekozen en zich onder zijne bevelen gesteld hebben.

Betaling van coupons.

De coupons der Weener certificaten, administratie Goll & co. verschenen 1 julij 1860, worden na 15 augustus betaald:

die van fl. 10 in Einlösungschienen met f 3,71;
„ „ „ 20 „ conventionsgeld „ f 17,74.

Handelsberigten.

Meekrapprijzen.

Rotterdam 16 julij.

Meekrap werd heden iets meer geveild. [illegible] red [illegible] ke kooplust; de prijzen bleven dezelfde.

Graanmarkten.

Amsterdam 16 julij.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 40¾. Lijnolie op zes weken f 39¾.

Rotterdam 16 julij.

Tarwe en wit zaad was heden 30 cent lager; overigens onveranderd.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 16 julij.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½ pct.	64
	dito Nationale dito	3 „	—
	dito dito dito	4 „	98¾
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	135⅛
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	102¼
	Certific. Hope & co.	4 „	80¾
	dito dito 1855, 6de serie.	5 „	97⅝
	dito	6 „	60½
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)		212½
	Leening 1860	4½ „	—
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	80⅛
Spanje.	Obligatien	1¾ „	39¾
	dito binnenlandsch	3 „	48¼
	Certific. coupons bewijzen		—
	Crediet instelling (gefourneerd)		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	52⅛
	dito amsterdamsche	5 „	74⅝
	dito nationale	5 „	59⅛
	dito 1847/1852	2½ „	28⅛
	Bank actien	3 „	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ „	52¼
Portugal.	Obligatien	3 „	44½
	dito nieuwe	3 „	42½
Grenada.	dito (schoon)		13⅝
Venezuela.	dito	2½ „	21½
Illinois.	dito	7 „	85⅜
Mexico.	dito	3 „	—

Londen, 13 julij. ten 12 ure. Consols 93¼.

Weenen, 13 julij. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 70,70.

Parijs, 13 julij. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,—.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Julij.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Dingsdag	17	's morg.	10,30	Dingsdag	17	's morg.	7 ure.
Donderdag	19	„	11,30	Woensdag	18	„	8,30
Vrijdag	20	's midd.	12 ure.	Vrijdag	20	„	9,45
Zaturdag	21	's morg.	6	Zaturdag	21	„	10,30
Zondag	22	„	6	Zondag	22	„	10,30
Maandag	23	„	6	Maandag	23	„	10,30
Dingsdag	24	„	6,30	Dingsdag	24	„	10,30
Donderdag	26	„	6	Woensdag	25	„	10,30
Vrijdag	27	„	7	Vrijdag	27	's midd.	12
Zaturdag	28	„	7,30	Zaturdag	28	namidd.	1,30
Zondag	29	„	8,30	Zondag	29	's morg.	6
Maandag	30	„	9,30	Maandag	30	„	6

Weldadigheid.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg maken dankbare melding van de ontvangst van een coupon 2½ pct. nationale werkelijke schuld, groot f 12,37½ no. 141314, verschenen 1 julij 1860, gevonden in de collecte der Oostkerk, zondag voormiddag, den 15 julij 1860.

Middelburg 16 julij 1860. Diakenen voornoemd,
J. J. VAN DER HARST Az, voorz.
W. ALTORFFER, secret.

Advertentien.

Ondertrouwd:
M. VIS, te Molenaarsgraaf,
Vlissingen, en
den 15 Julij 1860. P. M. BUCHEL.
Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, ELISABETH JACOBA KOOLHAAS, Weduwe A. AARINKSEN, in den ouderdom van ruim 86 jaren.
J. KOOLHAAS AARINKSEN.
W. M. A. G. KOOLHAAS AARINKSEN,
Middelburg, 12 Julij 1860. HOEFHAMER.

De Kinderen en Behuwdkinderen van wijlen den Heer **A. VAN DEN BROECKE Jz.** betuigen bij deze hunnen opregten dank, voor de ontvangene bewijzen van deelneming in het door hen geleden verlies.
Middelburg, 16 Julij 1860.

Allen die iets te vorderen hebben van — of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen Mevrouw de Wed. DELLWIG, LAHR, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen uiterlijk voor den 31 Julij aanstaande, aan
R. C. ENGELBERTS, Lond. Kade.

VERGADERING van het Middelburgsch Departement der Maatschappij **Tot Nut van 't Algemeen**, op den 18 Julij 1860, des namiddags ten 2 ure, in de Concertzaal. — Voorstel tot opheffing der Departements School; Punten van Beschrijving; Verkiezing van Afgevaardigden ter Algemeene Vergadering.

De voorloopige Commissie voor de **Gustaaf Adolf Vereeniging** noodigt de 158 Inteekenaren tot het Lidmaatschap uit, tot het houden eener VERGADERING op Woensdag 18 Julij, ten 8 ure, in de Concertzaal.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Woensdag den 18 Julij 1860, des morgens 10 ure, in de Herberg bij J. LOUS, op het Dorp **Westkapelle**, presenteren te verkoopen:

1. Een **HUIS, SCHUUR, ERF en TUIN**, groot 5 Roeden, op het Dorp Westkapelle, no. 113, met 49 Roeden 30 Ellen **Bouwland** aldaar; nagelaten door wijlen ADR. JOBSE.

2. Eene **HOFSTEDE** met **5 Bunders, 52 Roeden, 17 Ellen Bouw-, Weiland en Bosch**, in de Gemeenten Westkapelle en Zoutelande; eerst in Perceelen en daarna gedeeltelijk in massa; nagelaten door de Weduwe ADR. JOBSE.

3. **82** Roeden, **20** Ellen **BOUWLAND**, onder Westkapelle; nagelaten door wijlen den Heer ADR. ADRIAANSE.

4. De **VRUCHTEN TE VELDE**, in onderscheidene Kavels, op voorschreven Perceelen wassende.

Aanwijzing twee dagen vóór den verkoop, waartoe men zich vervoege op de Hofstede van de Weduwe ADR. JOBSE. Verdere informatien ten Kantore van den Notaris.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Donderdag den 19 Julij 1860, des avonds ten zeven ure, binnen **Middelburg**, in het NOTARISHUIS in de Abdij, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen de volgende

HUIZEN EN ERVEN,

STAANDE EN GELEGEN IN DE GEMEENTE MIDDELBURG:

1. Een **HUIS en ERVE** in de Korte Giststraat, wijk A no. 127.

2. Een **HUIS en ERVE** in de Spuistraat, wijk F no. 114.

3. Een **HUIS en ERVE** met **TUIN** aan den Rijweg van Middelburg naar Veere, wijk F no. 62.

4. Een **HUIS en ERVE**, benevens twee **PAKHUIZEN**, in de Vlissingsche Straat, wijk I nos. 166, 167, 168 en 169.

5. Een **HUIS en ERVE** in de Wijngaardstraat, wijk E no. 288.

6. Een **HUIS en ERVE** in de Koestraat, wijk K no. 296.

7. Een **STAL en ERF** in de Koestraat, wijk K no. 297.

De Perceelen 6 en 7, waarin sedert jaren de SLEPERIJ wordt uitgeoefend, zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna te zamen worden geveild.

Voorschreven HUIZEN zijn daags vóór en op den dag van Verkoop te bezigtigen, van 10 tot 12 en van 2 tot 4 ure.

De Notaris KAKEBEEKE, gevestigd te Goes, zal op Vrijdag den 27 Julij 1860, des voormiddags ten 10 ure, in het te verkoopen Pand zelf, ten verzoeke van CHRISTIAAN VERIJZER, Herbergier en Logementhouder te Yerseke, publiek veilen en trachten te verkoopen, om acht dagen daarna op het gebruik te komen:

De **HERBERG** en **LOGEMENT Het Wapen van Zeeland**, van ouds en nu nog

HET GEMEENTEHUIS VAN YERSEKE,

staande op het Dorp aldaar, met bijbehoorenden TUIN, Kadastaal bekend in Sectie D no. 257, Huis en Erf, 3 Roeden 90 Ellen, en no. 257*bis*, Tuin, 3 Roeden 30 Ellen.

Inmiddels nog UIT DE HAND TE KOOP.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris KAKEBEEKE, te Goes, en den Verkooper te Yerseke.

WORDT TE KOOP aangeboden een van ouds beklante **BROODBAKKERS-AFFAIRE**, waar het Bedrijf nog met goed succes wordt uitgeoefend, en waarbij de helft der Koopsom als eerste Hypotheek kan gehouden worden. Adres aan het Bureau dezer Courant.

MANUFACTUREN.

K. HART.

Van Maandag 16 Julij OPRUIMING van eene groote partij **Lappen**, diverse **Manufacturen** en **Kleedingstoffen**, van eenige min moderne **Stoffen**, tot uiterst lage prijzen, terwijl door het ver gevorderde Saizoen, de nieuwste Zijden en andere **Kleedingstoffen, Barèges, Jaconats, Neteldoeken** enz. minstens 15 à 20 per cent beneden den gewonen prijs zijn te koop gesteld.

EAU DE COLOGNE,

direct uit Keulen ontvangen, van af 30 ct. tot 90 ct. de Flacon; alsmede Fleschjes en Flacons van af 10 ct. tot f 1,20.

Zijnde tevens te bekomen:

Echte Engelsche Pepermunt;

„ „ **Magnesia-koekjes**, tegen Maagzuur;

Melkzuurijzer-koekjes, tot vermeerdering en versterking van het Bloed, — en

Pastilles de Vichy of **Soda-koekjes**, tot verdunning en zuivering van het Bloed; alsmede

Limonade-poeder.

THEOD. ANSCHÜTZ.

Is steeds voorzien van **Fachinger-** en **Seltzerwater**, in heele en halve Kruiken, alsook van alle andere Medicinale Wateren.

De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij weder alhier gearriveerd is met zijn Atelier tot het vervaardigen van **PHOTOGRAPHIE-PORTRETTEN**, op **Glas** en op **Papier**, en verzekert dat hij bereid is om Portretten, waar eenig bederf aan gekomen is, welke bij hem gemaakt zijn, gratis over te maken. Staat ook met zijn **Kraam van Galanterien**, Parfums, Bloemvazen, Porceleinen Ornamenten en meer Artikelen, als **Broderies**, Kragen, Mouwen, Overhemden, Dassen, Heeren Boorden enz., te Vlissingen, op de Bankaai, over den Heer BILHEIMER.

M. DE GROOT.

J. PORTON maakt aan het geachte Publiek bekend, dat hij te Vlissingen is gearriveerd met zijn wel ingerigt **BROEDERKRAAM**, op de Markt, en daar hetzelve is ingerigt om fatsoenlijke Gezelschappen af te wachten zoo hoopt hij met een talrijk bezoek vereerd te worden. Verzoekt een ieders gunst en recommandatie, onder belofte eener zindelijke bediening.

MIDDELBURGSCHE STOOMPELLERIJ
EN MEELFABRIEK.

RIJSTMEEL van f 3,15 en f 3,60 per 50 Ned. Ponden.

Ontvangen bij A. C. de Maagd, Langendelft, nieuwe Hollandsche Haring, vette Moot- en Kantschol, Kelen en Lippen.

Drie Gemeten en 30 Roeden HOOIGRAS TE KOOP. — Adres bij W. BAAS, te Arnemuiden.

Zondag 15 Julij, voormiddag, is per abuis uit de Oostkerk medegenomen eene Zwartzijden **PARAPLUIE**, van de Vrouwenzitplaats no. 295. Men wordt verzocht dezelve bij den Koster terug te bezorgen.

Eenige **Smeden** en **Smidsleerlingen** benoodigd in de IJzergieterij te Middelburg.

Een **Schilders Brasem** benoodigd. Adres aan Boekhandelaar DE JONG ZIJLSTRA.

Wordt verlangd tegen November eene fatsoenlijke Burger **Juffrouw**, die de geschiktheid bezit om de verzorging van 4 jonge Kinderen op zich te nemen en ervaren is in het Naaijen. Adres lett. M. bij J. C. & W. ALTORFFER.

Op een drukken Wollen- en Linnen-Naaiwinkel bestaat gelegenheid tot plaatsing van nog twee à drie **Kweekelingen** uit den fatsoenlijken Burgerstand, alsmede twee **Vrijmeisjes**. Adres bij VAN BENTHEM & JUTTING.

Eene **Meid** benoodigd, Korte Noordstraat, L no. 9.

STOOMBOOTDIENST VAN AMSTERDAM
op Middelburg, Gouda, Rotterdam en Dordrecht, vice versa.

Vertrekt elken Woensdag middag ten 1 ure van Amsterdam,
„ „ Zaturdag morgen vroegtijdig „ Middelburg,
„ „ Zondag ten 10 ure, „ Dordrecht.

De Boot laadt alleenlijk Vrachtgoederen voor de geheele dienst, en neemt Reizigers van Amsterdam voor Gouda, Rotterdam en Dordrecht mede.

De vrachten voor Reizigers en Vrachtgoederen zijn buitengewoon laag gesteld. Informatien:
te Amsterdam, bij J. J. VAN DER MAADEN,
Dordrecht, „ J. B. ZAHN,
Middelburg, „ J. SISTERMANS.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

Bijvoegsel van de Middelburgsche courant.
Dingsdag 17 Julij 1860.

VERKORTE MEDEDEELING

VAN HET

DOOR GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

GEDAAN

VERSLAG

van den toestand der provincie Zeeland,

aan de provinciale staten in de zomervergadering van 1860.

(Vervolg.)

Armwezen.

Er waren er [illegible] instellingen van weldadigheid aanwezig; daarvan behoorden,

123 tot die, door de burgerlijke overheid geregeld en van hare wege bestuurd, tot die van gemengden aard, in welker [illegible] burgerlijke overheid en van wege eene kerkelijke gemeente of door bijzondere personen, of bijzondere niet kerkelijke vereenigingen gezamentlijk wordt voorzien, bedoeld bij letter *a* en *d* van art. 2 der wet op het armbestuur;

151 tot die van kerkelijke gemeenten, bestemd voor de armen eener bepaalde godsdienstige gezindte, en van wege die kerkelijke gemeenten geregeld en bestuurd, bedoeld bij letter *b* van art. 2 der wet, en

20 tot die, door bijzondere personen, of door bijzondere niet kerkelijke vereenigingen geregeld en bestuurd, bedoeld bij letter *c* van genoemd wets-artikel.

Het getal bedeelden bedroeg in het geheel 20,390, tegen 21,271 in 1858.

Echter werden velen in het totaal begrepen ondersteunden slechts gedurende een gedeelte van het jaar, en alzoo niet doorgaande ondersteund. Dit is met zekerheid bekend van 10,886 personen, ondersteund door de besturen voor huiszittende armen; 1475 personen, ondersteund door genootschappen die aan schamele armen onderstand verleenen; 64 personen, ondersteund door het genootschap tot het verleenen van onderstand aan behoeftige kraamvrouwen, en 288 personen, in de gast- of ziekenhuizen verpleegd.

Onder de verpleegden in de gods- en gast- of ziekenhuizen, bevindt zich voorts een zeker getal personen, die niet onder de behoeftigen gerekend kunnen worden te behooren, maar in die gestichten voor eigen rekening of voor die van hunne betrekkingen werden verpleegd.

Van de 20,390 ondersteunden in 1859, erlangden 7823 van gemeente- of gemengde, 10,207 van kerkelijke en 2360 van bijzondere instellingen onderstand.

In 1859 werden 881 personen minder ondersteund dan in 1858, welke vermindering zich bepaalt tot 111 personen bij de gemeente- of gemengde, en tot 848 personen bij de kerkelijke instellingen; daarentegen werden door de bijzondere instellingen 78 personen meer ondersteund.

Voor onderstand van allerlei aard, zoo in geld als geldswaarde verstrekt, werden door de onderscheidene instellingen, met uitzondering van werkverschaffing, aan behoeftigen uitgegeven f 351,386,51½.

De som van f 351,386,51½ voor onderstand verstrekt, werd uitgegeven voor f 172,188,05½ door gemeente- of gemengde instellingen, voor f 159,250,54½ door de kerkelijke, en voor f 19,952,91½ door bijzondere instellingen.

Het bedrag der uitgaven, voor onderstand van allerlei aard, bedroeg in 1858, in geld en geldswaarde, f 355,808,35, waarvan door de gemeente- of gemengde instellingen f 177,271,34½; door die van kerkelijken aard f 157,536,10½; en door bijzondere instellingen f 21,000,90 werd uitgegeven.

Er is dus in 1859 *f 4421,83½* minder voor onderstand uitgegeven dan in 1858. Door de gemeente- of gemengde instellingen f 5088,29 minder, en door de bijzondere f 1047,98½ minder; door de kerkelijke daarentegen f 1714,44 meer.

Besturen voor huiszittende armen, bedoeld bij lett. *a* en *d*, van art. 2 der wet, waren er den 1 januarij 1859 aanwezig 101, als 4 in gemeenten boven de 5000 zielen, waarvan 3 gesubsidiëerd, en 97 in gemeenten beneden de 5000 zielen, waarvan 45 gesubsidiëerd. Den 31 december daaraanvolgende waren in gemeenten boven de 5000 zielen het zelfde getal en in den zelfden toestand aanwezig, en in gemeenten beneden de 5000 zielen insgelijks het zelfde getal, waarvan 45 subsidie genoten.

Er werden 6717 personen ondersteund, waarvan 1776 in de voormalige steden, en 4941 in de overige gemeenten. Van dit getal van 6717 ondersteunden, werden er 2468 het geheele jaar door onafgebroken bedeeld, waarvan 541 in de vroegere steden en 1927 in de overige gemeenten, terwijl aan 4249 personen eens of meermalen tijdelijk onderstand werd verstrekt, van welke 1235 in de vroegere steden en 3014 in de overige gemeenten.

In 1859 werden slechts 88 personen minder ondersteund dan in 1858. Onafgebroken het geheele jaar door werden 50 personen meer, tijdelijk eens of meermalen in het jaar daarentegen 138 personen minder ondersteund.

In de vroegere steden werden 95 personen meer ondersteund, het geheele jaar door onafgebroken 197 meer, daarentegen nu en dan tijdelijk 102 minder. In de overige gemeenten 178 personen minder, als: het geheele jaar onafgebroken door 147 minder, en nu en dan tijdelijk 31 minder.

Dit verschijnsel, namelijk vermeerdering van het getal ondersteunden in de vroegere steden en vermindering van dat getal in de vroegere plattelands-gemeenten, wordt jaarlijks waargenomen, waarvan de reden moet gezocht worden in de steeds afnemende welvaart en in den kwijnenden toestand der vroegere steden.

Vier van de 11 burgerlijke armbesturen in de vroegere steden ondersteunden meer, 4 minder personen, terwijl 3 een gelijk getal ondersteunden als in 1858. De vermeerdering bepaalt zich hoofdzakelijk tot 71 personen bij het armbestuur te Middelburg, en tot 88 bij dat te Vlissingen.

Besturen voor huiszittende armen bedoeld bij lett. *b* van art. 2 der wet, waren er den 1 januarij 1859 aanwezig 145; als: 23 in gemeenten boven de 5000 zielen, waarvan 6 gesubsidiëerd, en 122 in gemeenten beneden de 5000 zielen, waarvan mede 6 gesubsidiëerd.

Den 31 december daaraanvolgende waren die in gemeenten boven de 5000 zielen in dien toestand nog aanwezig, en in gemeenten beneden de 5000 zielen 121, waarvan 6 gesubsidiëerd.

Het getal *armbesturen in de laatstgenoemde gemeenten is* dus met één verminderd, doordien de hervormde diaconien van 's Heer Abtskerke en Simonskerke (gemeente 's Heer Abtskerke) gecombineerd en hare administratien vereenigd zijn.

Er werden 10057 personen ondersteund; als: 5177 in de voormalige steden, en 4880 in de vroegere plattelands-gemeenten.

De vermindering van het getal ondersteunden in de vroegere steden, wordt bepaaldelijk opgemerkt bij de hervormde diaconien te Middelburg en te Vlissingen voor ruim 600 personen.

De uitgaven bedragen f 161,5[illegible],26½ of f 1283,86½ meer dan in 1858.

Besturen voor huiszittende armen, bedoeld bij letter *c* van art. 2 der wet, waren den 1 januarij 1859 aanwezig 6, allen in gemeenten beneden de 5000 zielen en niet gesubsidiëerd. Den 31 december daaraanvolgende waren ze in die gemeenten in dien ongesubsidiëerden toestand nog aanwezig.

Er werden 345 personen ondersteund allen in vroegere plattelands-gemeenten. Van dit getal werden er 50 het geheele jaar door onafgebroken *ondersteund, terwijl aan de overige* 295 personen slechts eens of meermalen tijdelijk onderstand werd verleend. In 1858 werden 341 personen ondersteund, waarvan 54 het geheele jaar door, en 287 tijdelijk eens of meermalen in het jaar.

De uitgaven bedroegen *f 5938,87½ of f 462,38 minder dan* in 1858.

Genootschappen die aan schamele armen onderstand verleenen, bedoeld bij lett. *c* van art. 2 der wet, waren er in 1859 aanwezig 6, als 3 in gemeenten boven de 5000 zielen, te Goes, *Middelburg* en *Zierikzee*, en 3 in gemeenten beneden de 5000 zielen, te Sluis, Tholen en St. Maartensdijk, allen ongesubsidiëerd.

De uitgaven bedroegen f 2736,28½ of f 463,77 meer dan in 1858.

Commissien of vereenigingen, die gedurende den winter uitdeelingen doen van levensmiddelen en brandstoffen, bedoeld bij lett. *a* en *d* van art. 2 der wet, waren er in 1859 aanwezig 2, in gemeenten beneden de 5000 zielen, te Aardenburg en Breskens, niet gesubsidiëerd.

De uitgaven bedroegen f [illegible]74,49½ of f 303,65 minder dan in 1858.

Commissien of vereenigingen tot uitdeeling van levensmiddelen en brandstoffen, bedoeld bij lett. *c* van art. 2 der wet, waren er in 1859 aanwezig 14, als 4 in gemeenten boven de 5000 zielen, in ieder van de gemeenten Goes en Zierikzee 1, te Middelburg 2, allen ongesubsidiëerd, en 10 in gemeenten beneden de 5000 zielen, in ieder van de gemeenten Veere, Groede, Nieuwvliet, Oostburg, St. Annaland, St. Maartensdijk, Westkapelle en Wissekerke 1, en te Tholen 2, waarvan een gesubsidiëerd door eene andere instelling van weldadigheid.

Uitgegeven werd f 12547,60 of f 1458,02 minder dan in 1858.

Godshuizen als gemeente-instellingen waren op den 1 januarij 1859 aanwezig 12, als 8 in gemeenten boven de 5000 zielen, 3 te Goes, *2 in elk der gemeenten Middelburg en Vlissingen en* 1 te Zierikzee, waarvan 4 gesubsidiëerd, en 4 in gemeenten beneden de 5000 zielen te Veere, Aardenburg, Brouwershaven en Westkapelle, waarvan een gesubsidiëerd. Den 31 december daaraanvolgende waren ze, zoo wel in de eerst-, als in de laatstgenoemde *gemeenten nog aanwezig; in de eerstgenoemde* gemeenten toen echter 6 gesubsidiëerd.

Het getal verpleegden was te zamen 757, dus 52 minder dan in 1858.

De uitgaven bedroegen f 131928,08½ of f 16873,67½ minder dan in 1858.

Godshuizen als kerkelijke instellingen waren er in 1859 aanwezig 5; als: 2 in eene gemeente boven de 5000 zielen, te Zierikzee, niet gesubsidiëerd, ofschoon de beide kerkelijke armbesturen, die deze godshuizen beheerden gesubsidiëerd waren, en 3 in gemeenten beneden de 5000 zielen, 2 te Vrouwepolder en 1 te Oosterland.

In het geheel werden 112 personen verpleegd, dus 6 minder dan in 1858, terwijl de uitgaven f 4368,23½, dus f 236,56½ minder bedroegen.

Van bijzondere godshuizen waren er aanwezig 2, in gemeenten beneden de 5000 zielen, te Brouwershaven en Bruinisse, niet gesubsidiëerd.

Verpleegd werden 24 oude lieden, zijnde 2 meer dan in 1858. De uitgaven bedroegen f 1411,19 of f 3288 minder.

Gast- of ziekenhuizen als gemeente-instellingen, uitsluitend bestemd tot opneming en verpleging van zieken en verwonden, waren er aanwezig 3, als 1 in eene gemeente boven de 5000 zielen, te Middelburg, gesubsidiëerd, en 2 in gemeenten beneden de 5000 zielen, te *Sluis en te Aardenburg, niet gesubsidiëerd*, terwijl ook in de godshuizen te Goes, Veere en Vlissingen zieken en verwonden worden verpleegd.

Verpleegd werden 288 personen, te zamen gedurende 12331 dagen, onder welke cijfers echter niet zijn begrepen die van het gesticht te Goes, welke niet afzonderlijk zijn kunnen worden opgegeven.

De uitgaven voor onderstand, daar onder begrepen die voor geneeskundige verzorging en begrafenis, bedragen per verpleegde in het gasthuis te Middelburg f 43,84, te Sluis f 83,13, te Aardenburg f 58,02.

De instellingen ter werkverschaffing aan behoeftigen, voor zoo ver zij behooren tot de instellingen van weldadigheid, worden onderscheiden in twee soorten, als: instellingen ter werkverschaffing in daartoe ingerigte werkplaatsen, en instellingen ter werkverschaffing op andere wijze dan in daartoe ingerigte werkplaatsen.

Tot de instellingen van weldadigheid worden geacht te behooren, en zijn daarvan door hare bestuurders de bij de wet voorgeschreven mededeelingen gedaan, van de eerste soort 6, en van de andere 4.

Van de 6 der eerste soort zijn 1 door de burgerlijke overheid, 1 van wege eene kerkelijke gemeente, en 4 door bijzondere personen of vereenigingen geregeld en bestuurd. Van de 4 der *tweede soort zijn er 2 door de burgerlijke overheid*, 1 van wege eene kerkelijke gemeente en 1 door eene bijzondere vereeniging geregeld en bestuurd.

Die met werkplaatsen zijn eene burgerlijke te Aardenburg en eene kerkelijke te Sluis, waar men kant vervaardigt, en de *4 bijzondere te Middelburg*, Sluis, *Vlissingen* en Aardenburg, in de eerste en derde waarvan onderscheiden arbeid wordt verrigt, terwijl in de tweede en vierde mede kant vervaardigd wordt.

Instellingen zonder werkplaatsen waren twee burgerlijke te Graauw en Stavenisse, eene israëlitisch kerkelijke te Middelburg, en eene bijzondere te Ouwerkerk.

Door al deze werkinrigtingen werd aan 556 personen werk verschaft. Door die met werkplaatsen 475, waarvan er 4 tevens in die instellingen werden gehuisvest en gevoed. Door die zonder werkplaatsen 81.

De instellingen, die de strekking hebben om armoede te voorkomen, worden onderscheiden, in: banken van leening, zieken- en begrafenisbussen, spaarbanken, spaarkassen, en hulpbanken.

Banken van Leening, enz.

Deze worden onderscheiden in banken van leening die door gemeenten of door administratien van liefdadigheid worden gehouden, en in de zoodanigen die worden verpacht, of ten gevolge van vergunning worden gehouden.

Van de eerste zijn er 4 in deze provincie aanwezig, te Goes, Middelburg, Vlissingen en Zierikzee.

Doordien zich geen gegadigden opdeden tot het pachten der bank van leening te Tholen, zoo als in het verslag over 1858 reeds is medegedeeld, worden thans geene verpachte leenbanken meer in dit gewest aangetroffen.

De 4 op openbaar gezag daargestelde banken van leening, werkten gezamenlijk met een kapitaal van f 104,980,61½, van welk kapitaal f 212,40,44½ waarvan geen intrest werd betaald, terwijl het overige gedeelte ad f 837,40,17 tegen eene rente van 4 pct., 4, 284/1000 en 5 pct. werd opgenomen.

In 1858 werkten ze met een kapitaal van f 103,226,96, dus in 1859 met f 1753,65½ meer.

De intrest tegen welke de banken beleenden, was, even als *in 1858, bij de bank te Goes 16, en bij die te Zierikzee 12 pct*, voor alle panden, bij die te Middelburg 8, 9 en 14, 6/10, en bij die te Vlissingen 12 en 14 pct. naar gelang van de waarde der panden.

Er werden 108,241 panden beleend met inbegrip van die waarvan de beleening werd vernieuwd; 103,149 panden werden gelost, en 1187 verkocht. In 1858 werden 98,475 panden beleend, 96904 panden gelost en 937 verkocht.

De vermeerdering van 9766 beleende panden strekt zich uit tot al de banken, zoo mede ook de vermeerdering van 6245 geloste panden.

De som op de beleende panden geschoten, bedraagt ruim f 20,000 meer dan in 1858, en strekt zich, even als de vermeerdering der beleende en geloste panden, uit tot al de banken, zoo dat de bedrijvigheid bij al de banken grooter was dan in dat jaar.

Ook werden 250 panden meer verkocht. Bij de bank te Goes, waar in 1858 geen verkoop van panden had plaats gehad, werden 111 panden verkocht, bij die te Middelburg werden er 123 meer en bij die te Zierikzee 88 meer verkocht. Bij die te Vlissingen werden daarentegen 72 panden minder verkocht.

Zieken- en begrafenisbussen waren er even als in 1858, 15 aanwezig, als: 1 in ieder der gemeenten Goes, Tholen en Ouwerkerk, 4 te Middelburg, 5 te Vlissingen en 3 te Zierikzee.

Van de bestuurders van 3 der 4 te Middelburg bestaande zieken- en begrafenisbussen zijn weder geene inlichtingen ontvangen, zijnde die daartoe voortdurend ongenegen.

Onder de 14 bussen, die allen begrafenisgelden verstrekten, was er 1 die daarenboven ziekengelden verstrekte, 1 die tevens geneesmiddelen en geneeskundige hulp verleende, en 1 die tevens geneesmiddelen, geneeskundige hulp en ziekengelden verstrekte.

Het getal der deelnemers was 12359 personen, dat van de ondersteunden of die hulp erlangden 707. In 1858 was door 11509 personen deelgenomen en aan 614 ondersteuning verleend.

Spaarbanken waren er 6 aanwezig, even als in 1858, en wel in de gemeenten Middelburg, Sluis, Tholen, Vlissingen, Zierikzee en Groede.

De intressen door deze banken betaald was bij die te Middelburg, Vlissingen en Groede 3 pct., te Sluis 4 pct., te Tholen 3 en 4 pct. en te Zierikzee 3½ en 4 pct., even als in 1858.

Het getal der deelnemers was bij de opneming der laatste *rekening 60 meer, welke vermeerdering zich tot al de spaarbanken* uitstrekt, ter uitzondering alleen van die te Groede, waar dat getal het zelfde bleef.

Zoo wel het bedrag der opgevraagde gelden, als dat der gedane inlagen was minder dan in 1858, het eerste ruim f 2100, het andere ruim f 2300.

Het bedrag van het kapitaal der banken, daaronder begrepen hetgeen ze te goed hadden, was nagenoeg f 5000 waren; dat van hetgeen ze verschuldigd, nagenoeg f 3200 meer.

Even als in 1858 waren 3 spaarkassen aanwezig, te Bommenede, Brouwershaven en Kortgeen.

De voorgenomen opheffing van die te Brouwershaven, waarvan het verslag over 1858 gewag maakt, heeft nog niet plaats gehad, niettegenstaande in 1859 weder geen deel aan deze inrigting is genomen, aangezien nog niet beslist is welke bestemming, in dat geval, het best aan het reservefonds zal kunnen worden gegeven

De kas te Bommenede betaalde 10, die te Kortgeen 4 en 6 percent.

Deze inrigtingen, hoezeer alle aanbeveling verdienende, schijnen weinig bijval te vinden. Hare werking is van zeer weinig omvang en vermindert van jaar tot jaar. Te Bommenede toch was het getal deelnemers, even als in 1858 slechts 3, terwijl dat getal te Kortgeen 5 minder was.

De inlagen waren dan ook bij beide kassen minder, te zamen f 21.

De kas te Kortgeen heeft geen reservefonds. De inbrenggelden worden vermeerderd met de giften en bijdragen, en alzoo uitgekeerd. Die te Bommenede heeft een reservefonds van f 66,33½.

Hulpbanken bestonden er, als in 1858, 2 te Middelburg en Zierikzee; 556 keeren werd geleend, zijnde 35 keeren meer dan in 1858.

De intrest aan de banken betaald, was bij die te Middelburg, naar gelang van den termijn van terugbetaling binnen 41, 30 of 20 weken, 2 pct., 1½ pct. of 1 pct., en bij die te Zierikzee, ook naar gelang van den termijn van terugbetaling, langer dan 30 weken 4 pct. en binnen de 30 of 20 weken 3 of 2 pct., terwijl bij de bank in laatstgenoemde gemeente 5 pct. wordt betaald, althans in 1858 betaald is, voor voorschotten op acten van pensioen.

Openbare Veiligheid en gevangenissen.

Openbare veiligheid.

Het strekt gedeputeerde staten tot genoegen te kunnen melden dat gedurende het jaar 1859, rust en orde onafgebroken in deze provincie heerschten, zoo dat geene buitengewone policiemaatregelen zijn noodig geweest, met uitzondering alleen van de gemeente St. Maartensdijk, alwaar, ten gevolge van herhaalde branden, gedurende de wintermaanden eene nachtwacht is gehouden.

Het getal personen welke in 1859, wegens bedelarij en landlooperij werden te regt gesteld, bedroeg 48, als: in het regterlijk arrondissement Middelburg 29; in het regterlijk arrondissement Goes 12, en in het regterlijk arrondissement Zierikzee 7. Hiervan werden er 39 tot gevangenisstraf en 6 tot gevangenisstraf en opvolgende overbrenging naar een bedelaarsgesticht veroordeeld, terwijl er 3 werden vrijgesproken.

Over 't algemeen wordt van het gedrag en den dienstijver der gemeentelijke policie-beambten gunstige getuigenis afgelegd.

Van onderscheidene kanten wordt de werking van de rijksveldwacht zeer geroemd. De klagten waartoe deze instelling vroeger aanleiding gaf, hebben zich niet herhaald. Door een gemeentebestuur werd aan een rijksveldwachter eene gratificatie uit de plaatselijke kas toegelegd.

De wijze waarop door de in de voormalige 4de en 5de districten en te Westkapelle aanwezige brigades maréchaussée de dienst werd verrigt, verwekte algemeene tevredenheid.

Het militaire detachement te Sluis droeg niet weinig bij tot wering van vreemde bedelaars en landloopers; dat te Philippine bleef insgelijks aan zijne bestemming beantwoorden.

Rampen van eenen eenigzins algemeenen aard hadden er wederom niet plaats.

Gedeputeerde staten maken loffelijk melding van het menschlievend gedrag van twee ingezetenen der gemeente Hoofdplaat, de gebroeders J. en A. Bootsgezel, bij het redden van in nood verkeerende belgische schepelingen, waarvoor door Zijne Majesteit den koning der Belgen aan ieder hunner eene gouden medaille is toegekend.

De brandbluschmiddelen zijn, naar 't geen wij daaromtrent vinden medegedeeld, in goeden staat. Bij enkele gemeenten doet zich echter de behoefte aan meer doelmatig materiëel gevoelen, terwijl bezwaren van geldelijken aard de aanschaffing daarvan voor alsnog verhinderen.

Het gemeentebestuur van Goes vleit zich, dat de verlichting met loopend steenkolengas aldaar met den aanstaanden winter zal kunnen worden aangevangen; immers is deze verlichting reeds in het afgeloopen jaar, voor den tijd van 25 jaren, aan de firma C. Verloop en zoon te Utrecht aanbesteed, terwijl de gasfabriek reeds in aanbouw is.

De straatverlichting te Middelburg liet, zegt men, in den laatsten tijd, veel te wenschen, zoo dat aan de concessionarissen meermalen deswegens boete is moeten worden opgelegd. Het nemen van meer afdoende maatregelen wordt daar noodig geacht.

Te Neuzen en Oostburg moet de verlichting worden uitgebreid.

De gasverlichting te Zierikzee moest in de eerste maanden des jaars alsmede in october nu en dan minder volledig blijven, bij de steeds onvoldoende gelegenheid van gasberging. Tegen november kwam echter een tweede gashouderkuip in gebruik. Men vleit zich eerlang eene zekere uitbreiding, voor het buitengedeelte der gemeente, aan de gasverlichting te kunnen geven.

Gevangenissen.

In het personeel der beambten bij de gevangenissen viel geene andere verandering voor, dan de bevordering van een bewaarder der 2e klasse tot bewaarder der 1e klasse, bij het huis van burgerlijke en militaire verzekering te Middelburg, zijnde de laatste betrekking door het overlijden van den titularis opengevallen.

Deze beambten komen hunne verpligtingen getrouwelijk na, en leggen, over 't algemeen, veel dienstijver aan den dag.

De werkzaamheden aan de gevangenis-gebouwen bepaalden zich tot de noodzakelijke herstellingen. In de behoeften van meubelen werd naar behooren voorzien.

De gezondheidstoestand der gevangenen te Middelburg was voldoende. Het gemiddeld getal zieken bedroeg slechts 3, het getal ziektedagen 1254. Twee mannelijke gevangenen overleden in het gesticht.

Het grootste getal zieken onder de gevangenen te Goes bedroeg 6; dat van diegenen welke eens of meermalen ziek zijn geweest, 41; en dat der ziektedagen 711; terwijl daar, gedurende een groot gedeelte des jaars, geene gevangenen onder geneeskundige behandeling waren. Een der gevangenen overleed.

De gezondheidstoestand van de gevangenen te Zierikzee was insgelijks niet ongunstig.

Door niet minder dan 161 gevangenen werd aan den arbeid in het gesticht te Middelburg deelgenomen. Door 110 mannen werden uit 1002 ponden gehekeld vlas 8211 strengen vlassen garen gesponnen; terwijl door 51 vrouwen, 224 ruw katoenen manshemden genaaid, en 1171 paren sokken gebreid zijn. De gezamenlijke verdiensten bedroegen f 399,95.

Ook den gevangenen te Zierikzee werd zoo veel mogelijk bezigheid verschaft.

Aan het schoolonderwijs in de gevangenis te Middelburg werd door 69 mannelijke en 44 vrouwelijke gevangenen, en wel drie malen 's weeks, deelgenomen. Ook in de gevangenis te Zierikzee werd geregeld twee of drie malen 's weeks schoolonderwijs gegeven.

Door 34 mannelijke en 16 vrouwelijke gevangenen te Middelburg werd godsdienstig onderwijs genoten; terwijl voor de hervormden en roomsch-katholieken eenmaal 's weeks godsdienstoefening werd gehouden.

De gevangenen te Zierikzee werden door de bedienaren der verschillende kerkgenootschappen herhaaldelijk bezocht, hetwelk eenen goeden invloed op hen uitoefende.

School- noch godsdienstig onderwijs kon den gevangenen te Goes wederom ten deel vallen, ten gevolge van de ondoelmatigheid der gevangenislocalen.

Het onderhoud, de voeding en de verpleging der gevangenen hadden overeenkomstig de bestaande voorschriften plaats; daarvoor werd bedongen f 0,18,514 te Middelburg; te Goes f 0,32 en te Zierikzee f 0,32 per gevangene daags; en zulks ter eerstgenoemde plaats zonder, en op de beide andere plaatsen met de kosten van toebereiding der spijzen, en van verwarming, verlichting en bewassching.

De ontwerpen voor het bouwen van een huis van bewaring te Heinkenszand, aan hetwelk aldaar groote behoefte is, zijn door de administratie van den waterstaat onderzocht en goedbevonden, zoo dat op de spoedige daarstelling te dier plaatse van een zoodanig gebouw, thans uitzigt bestaat.

Rijksmiddelen.

De opbrengst daarvan in hoofdsom en opcenten bedroeg:

grondbelastingen	f 709,884,78
personeele „	- 358,996,46½
patentregt	- 109,045,90½
in- en uitgaande regten en scheepvaartregten	- 128,866,11½
accijnsen	- 546,180,41
belasting goud en zilver	- 1,650,68
indirecte belastingen	- 535,022,40½
domeinen	- 131,617,45
brievenposterij	- 65,148,95

Van de som van f 65,148,95 die de posterijen in 1859 in deze provincie hebben opgebragt, werd ontvangen:

Te Middelburg,	met 6	daaronder beh. hulp kantor.	f 17,280,14½
„ Vlissingen	„ 2	„ „ „	- 8,825,24½
„ Zierikzee	„ 9	„ „ „	- 10,650,47
„ Tholen	„ 8	„ „ „	- 3,309,94
„ Goes	„ 18	„ „ „	- 12,556,90½
„ Sluis	„ 8	„ „ „	- 2,534,01½
„ Breskens	„ 4	„ „ „	- 2,597,49
„ Hulst	„ 8	„ „ „	- 3,026,72
„ Neuzen	„ 5	„ „ „	- 2,960,69
„ Sas van Gent	„ 3	„ „ „	- 1,812,83

In 1859 is door den commissaris des konings beschikt op 278 verklaringen om tijdelijken vrijdom van grondbelasting, of van verhooging dier belasting wegens stichting, herbouw of aan- en bijbouw, volgens de wet van 28 maart 1828 (Staatsblad no. 8.)

Op 276 van die verklaringen is tijdelijk vrijdom toegekend, te weten: op 203 gedurende 8 jaren, 55 gedurende 5 jaren, en 18 gedurende 3 jaren.

Wegens de personele belasting kwamen gedurende het jaar 1859 in 154 adressen; 19 werden van de hand gewezen, en op 107 gunstig beschikt; 28 zijn nog in onderzoek aanhangig.

Ten aanzien van het patentregt zijn ingekomen 71 bezwaarschriften; op 39 daarvan hebben gedeputeerde staten gunstig beschikt, 30 zijn ongegrond bevonden en dus van de hand gewezen, de 2 overigen zijn nog in onderzoek aanhangig.

Waterstaat.

Over het algemeen kan ook nu gezegd worden, dat in den toestand der veeren en overvaarten op de rivieren en stroomen geene verandering is gekomen. Alleen vernamen gedeputeerde staten in 1859 dat het veer tusschen Hoek (Mauritsfort) en Philippine als opgeheven kan worden beschouwd, hetgeen als een gevolg der opslibbing van den Brakman zal zijn aan te merken.

De schade ontstaan aan den oostelijken veerdam van het Sloe, door den in het vorig verslag vermelden val op den 22 december 1858, is weldra hersteld. Daarbij heeft men zich echter bepaald tot het afvlakken van den steilen rand, en het zoo veel noodig aanaarden en verdedigen met rijsbeslag van het weggevallen beloop. Hierdoor en door het op nieuw stellen van den weggevallenen doch terug gevondenen trap, is ook de passage voor de reizigers weder zooveel mogelijk verbeterd. De kosten hebben bedragen f 571,21.

Als een gevolg van den voorschrevenen val, werd het tevens noodzakelijk geoordeeld om het op den dam eenige jaren geleden gestichte gebouwtje tot tijdelijk verblijf der reizigers, 71 ellen oostwaarts, en derhalve zooveel verder van het uiteinde des dams, te verplaatsen, op een nieuw aangelegd plateau. Dit werk, en de daarmede in verband staande verlegging van het klinkerpad is begrepen geworden in het onderhoudsbestek voor 1859—1861.

Intusschen blijft de overtogt over dit veer in sommige gevallen gebrekkig, en zal nog ongunstiger worden, wanneer de steeds toenemende aansluiting der daarin liggende plaat aan den Walcherschen wal blijft voortgaan. Om met kennis van zaken in tijds te kunnen beoordeelen wat ter verbetering zou kunnen dienen, zijn opnemingen en peilingen noodig geacht. Gedeputeerde staten hebben bewilligd dat die voor rekening der provincie zouden geschieden, mits de kosten niet meer dan f 500 bedroegen. Zoodra zij zijn afgeloopen, verwacht men van den hoofd-ingenieur van den waterstaat eene mededeeling van den uitslag en van zijn gevoelen omtrent hetgeen tot verbetering zou kunnen worden aangewend.

Het onderhoud der beide veerdammen en de noodige herstellingen en vernieuwingen, van 1 julij 1859 tot en met 31 december 1861, is aanbesteed voor f 3650.

De dam vóór den Onrustpolder, dienende voor het veer tusschen Veere en Kamperland (Wissekerke), is in het begin van 1859 door eene afschuiving weder eenigzins ingekort, en bij den storm uit het westen, op den 1 november van dat jaar, werd de kop tot op de hoogte van het strand weggeslagen. Dat gedeelte van den dam had steeds te kampen met de afwisselingen van den zandigen vooroever. De hooge ligging boven het strand maakte het bestendig moeijelijk om den kop tegen ontgronding en afslag te beschutten. De zeeren door hem te weeg gebragt, verlaagden het strand, en de teen van het zeeëinde storte telkens na.

Na den hiervoren gemelden storm bestond eene geschikte gelegenheid, om dat zeeëinde meer overeenkomstig de plaatselijke gesteldheid in te rigten. De kop werd niet meer tot de vroegere hoogte opgewerkt, maar in plaats daarvan in een steenen pad, weinig boven het strand verheven, van de laagwaterlijn tot aan den kruin des dams aangelegd. Men acht het waarschijnlijk dat hierdoor eene blijvende verbetering zal zijn tot stand gebragt. De dam bevindt zich thans in goeden staat.

Aan den veerdam bij Kortgene werd het rijsbeslag aan de oostzijde vernieuwd, dat aan de westzijde hersteld, en het steenen pad op den kop des dams, buiten den schoorrand, gelijk gemaakt en vastgelegd. De in 1858 geeffende en alzoo verbeterde puinweg over dezen dam verkeert in goeden staat; bij sommige hooge vloeden wordt de andesharde korst eenigzins doorweekt.

De noodige vernieuwingen en herstellingen met het onderhoud der beide voormelde veerdammen voor den Onrustpolder en bij Kortgene, gedurende het tijdvak van 1 julij 1859 tot en met 31 december 1861, is door gedeputeerde staten aanbesteed voor de som van f 3000.

De staten stelden f 8000 beschikbaar voor de inrigting der veerdammen bij Kortgene en Wolphaartsdijk tot pontdammen.

Door de gemeentebesturen is daarna met de wederzijdsche eigenaren aan het veer, de ambachtsgeregtigden, in overleg getreden, doch tot dusver is het hun, voor zoo veel bekend is, nog niet mogen gelukken bij hen die medewerking te vinden, welke voor het tot stand komen dezer, voor de gemeenschap in het algemeen en voor landbouw en veeteelt in het bijzonder, zoo nuttige zaak vereischt wordt.

De aanlegplaats bij Wolphaartsdijk werd in 1859 tweemalen, eens door eene stoomboot en eens door een zeilvaartuig beschadigd. Die schade is voor rekening van de eigenaren dier vaartuigen hersteld.

De veeren behooren in eigendom of beheer aan het rijk, aan de provincie, aan gemeenten, of aan ambachtsgeregtigden. Die tusschen Walcheren en Zuidbeveland (over het Sloe) en van Gorishoek op Yersekendam (over de Ooster Schelde) worden van wege de provincie beheerd.

Als buitengewone vloeden vermelden gedeputeerde staten die van 2/3 februarij, 15 april en 1/2 november 1859.

Bij den storm uit het noord-noordwesten en noordwesten op 2/3 februarij bereikte de vloed op de meest blootgestelde plaatsen, zoo als aan de Ossenhoek, ten noorden van den polder Schouwen, eene hoogte van 1,40 el boven hoogwaterpeil, met een oploop der golven van 3 à 4 ellen boven dat peil. Langs de kust van het voormalige 4de district was de vloed 20 duim minder hoog, doch aan de westelijke polders liepen de golven mede op tot 3,80 el boven hoogwaterpeil.

Bij den west en west-noordwesten storm op den 15 april steeg het water weder aan de noordzijde van Schouwen tot de voormelde hoogte van 1,40 el; langs het voormalige 4de district echter niet hooger dan 1 à 1,10 el boven gewoon hoogwater, met een oploop der golven van 1,70 tot 2,70 el. Voor den polder Bruinisse werd eene hoogte van 1,50 el waargenomen en aan Zuidbeveland eene van 1,12 tot 1,60 el, met een oploop der golven bij dezen storm hooger dan bij den eerstgemelde. Op sommige plaatsen verhieven zij zich tot op den kruin der bekistingen, zoo als aan den polder Schouwen, district [illegible], en aan de polders Muije en Scherpenisse, terwijl zij ook ter hoogte van 1,50 el opliepen tegen den buitenste[n] [illegible] van den polder Schouwen aan de zoogenaamde Oude Hoeve.

Tijdens den storm van 1/2 november die van het zuid-zuidwesten tot het noordwesten liep, rees de vloed niet veel boven giertstrooms-hoogwater.

Bij den hiervorengemelden storm van 15 april ontstond aan de havendammen van het kanaal van Neuzen een verlies van 122 kub. ellen grond en ruim 1100 vierk. ellen kramming, terwijl bovendien 900 vierk. ellen kramming beschadigd werden.

Het voortzetten der beplanting van een gedeelte der dijken van het gewezen zijkanaal naar Axel en Hulst, met 2440 stuks canadapopulieren, is op den 25 november 1859 aanbesteed voor f 1499.

Aan het kanaal van Sluis naar Brugge zijn eenige herstellingen uitgevoerd tot goede in standhouding der leidijken. De kosten daarvan hebben bedragen f 800.

Aan het kanaal door Zuid-Beveland, met de daartoe behoorende kunstwerken, is sedert het vorig verslag niets verrigt.

(Wordt vervolgd.)

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.